

**Uchwała Nr .....
Rady Miejskiej w Jaworznie**

z dnia ..... 2018 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Jaworznie na lata 2019-2021.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn.zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998 z późn.zm.)

**Rada Miejska w Jaworznie
uchwala, co następuje:**

§ 1

Przyjąć Gminny Program Wspierania Rodziny w Jaworznie na lata 2019-2021, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2

Program stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Jaworznie.

§ 3

Zobowiązać Prezydenta Miasta Jaworzna do składania rocznych sprawozdań z realizacji Programu, w terminie do dnia 31 marca.

§ 4

Traci moc uchwała Nr XV/218/2015 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Jaworznie na lata 2016-2018.

§ 5

Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Jaworzna.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 r.

Prezydent Miasta Jaworzna

Paweł Silbert

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Jaworznie
z dnia ..... 2018 r.

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY W JAWORZNIE
NA LATA 2019 – 2021**

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE	3
II. DEFINICJE POJĘĆ	3
III. CEL GŁÓWNY PROGRAMU	4
IV. KIERUNKI DZIAŁAŃ	4
V. ZAŁOŻENIA PROGRAMU	4
VI. STANDARDY PROGRAMU	5
VII. ADRESACI PROGRAMU	5
VIII. ZASOBY INSTYTUCJONALNE MIASTA.....	6
IX. DIAGNOZA SPOŁECZNA W ZAKRESIE RODZIN DYSFUNKCYJNYCH	7
X. ZADANIA I PODZIAŁ KOMPETENCJI W ZAKRESIE PRACY Z RODZINĄ	9
XI. ZAKŁADANE EFEKTY PROGRAMU	13
XII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	13
XIII. EWALUACJA PROGRAMU	13
XIV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE	13

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Współczesna rodzina boryka się z różnorodnymi problemami i trudnymi sytuacjami życiowymi, którym nie jest w stanie samodzielnie sprostać. Często jest niezaradność w pełnieniu ról społecznych, rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych i dysfunkcjonalność rodziny.

Wśród wielu rodzin procesy dysfunkcji nakładają się pokoleniowo. Rodzice przejawiają bezradność w pełnieniu funkcji rodzicielskiej, zarówno w aspekcie socjalno-bytowym jak i realizacji funkcji opiekuńczo - wychowawczej.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

II. DEFINICJE POJĘĆ

Użyte w niniejszym dokumencie określenia oznaczają:

Program – Gminny Program Wspierania Rodziny w Jaworznie na lata 2019 – 2021;

rodzina – osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące;

praca socjalna – działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi;

kontrakt socjalny – pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężania trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny;

poradnictwo specjalistyczne – w szczególności poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne, świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych;

terapia rodzinna – działania psychologiczne, pedagogiczne i socjalne mające na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełnienia jej zadań;

interwencja kryzysowa – zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej;

rodzina wspierająca – rodzina ustanowiona dla pomagania rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dzieci, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych;

poradnictwo rodzinne – poradnictwo obejmujące problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną;

wolontariat – dobrowolna, bezpłatna (bez wynagrodzenia), świadoma praca na rzecz uprawnionych organizacji i instytucji na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;

grupa wsparcia – grupa wzajemnej pomocy, samopomocy jest formą niespecjalistycznej pomocy psychologicznej, wsparcia społecznego, w której członkowie świadczą sobie różnego rodzaju pomoc, zazwyczaj niezawodową i niematerialną;

projekt socjalny – zespół działań mających na celu poprawę sytuacji życiowej osób, rodzin, grup zagrożonych ubóstwem, marginalizacją i wykluczeniem społecznym;

Konferencja Grupy Rodzinnej – metoda pracy z rodziną polegająca na zainspirowanym przez MOPS spotkaniu jak największej liczby członków rodziny i osób bliskich dla rodziny w celu próby rozwiązania problemu jaki się w niej pojawił. Jest szansą na podjęcie samodzielnej próby zmierzenia się z problemem, często przed ingerencją ze strony instytucji publicznych;

procedura Niebieskiej Karty – realizacja zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, w tym integrowanie i koordynowanie działań różnych jednostek, podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

Zespół Aktywizacji i Wsparcia Rodziny – współpraca specjalistów z terenu gminy, których działania mają przyczynić się do stworzenia kompleksowego systemu wsparcia rodziny. Zadaniem Zespołu jest koordynowanie, integrowanie działań podmiotów oraz specjalistów celem wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej rodzin.

III. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Odnowienie utraconych lub osłabionych zdolności rodziny do pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez wzmocnienie działań profilaktycznych i aktywizujących oraz zwiększenie jakości świadczonych usług na rzecz rodziny celem pozostania lub powrotu dziecka do rodziny.

Cel główny Programu wpisuje się w cel generalny Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Jaworznie, którym jest: „zaspokojenie potrzeb społecznych oraz przeciwdziałanie zagrożeniom w stopniu zapewniającym równowagę społeczną i rozwój miasta, ze szczególnym uwzględnieniem działań na rzecz osób, rodzin i środowisk zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym”. Jednym z priorytetów Strategii jest: „opieka nad dzieckiem i rodziną dysfunkcyjną”.

IV. KIERUNKI DZIAŁAŃ

1. Poprawa sytuacji materialnej rodzin w ramach różnych systemów zabezpieczenia społecznego.
2. Aktywizacja zawodowa i społeczna.
3. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
4. Reintegracja rodziny.
5. Wsparcie w opiece i procesie wychowania dzieci.
6. Promowanie wartości rodziny.

V. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Priorytetem tego Programu jest dobro dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony osób dorosłych, środowiska rodzinnego, troska o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, zapewnienie ochrony przysługujących im praw i wolności oraz dobro rodziny, która jest podstawowym, środowiskiem życia wywierającym wpływ na proces rozwoju poszczególnych jej członków, głównie dzieci. Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich członków rodziny, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Problemy w funkcjonowaniu rodziny mogą negatywnie wpływać na rozwój dzieci, a tym samym na całą społeczność lokalną, dlatego ważnym nurtem jest podejmowanie działań profilaktycznych i aktywizujących oraz wzmocnienie indywidualnych kompetencji społecznych rodzin naturalnych na etapie pojawienia się problemów opiekuńczo – wychowawczych. Pomoc nie może być świadczona na etapie głębokiego kryzysu w rodzinie, kiedy zachodzi konieczność podejmowania działań interwencyjnych m. in. w zakresie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.

VI. STANDARDY PROGRAMU

1. Udzielając pomocy rodzinie należy mieć zawsze na względzie podmiotowość dziecka i rodziny.
2. Dziecko jest samodzielnym podmiotem ze względu na swoją niedojrzałość psychiczną i fizyczną oraz wymaga szczególnej opieki i ochrony prawnej.
3. Dziecko ma prawo do wychowania w rodzinie i stabilnego środowiska wychowawczego.
4. Dziecko ma prawo do traktowania go w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowych oraz do ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w jego życie prywatne.
5. Bez koniecznej potrzeby nie należy ingerować w życie rodziny.
6. Jeżeli ingerencja jest niezbędna należy udzielać wsparcia całej rodzinie, dbając przy tym o dobro dziecka.
7. Jednym z celów umieszczenia dziecka poza rodziną powinno być doprowadzenie do sytuacji umożliwiającej jego powrót do rodziny naturalnej.
8. Dziecko przebywające poza rodziną naturalną ma prawo do utrzymywania osobistych kontaktów z rodziną.
9. Dziecko ma prawo do kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i indywidualności oraz zabawy i wypoczynku.

VII. ADRESACI PROGRAMU

1. Rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.
2. Rodzice dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

VIII. ZASOBY INSTYTUCJONALNE MIASTA

INSTYTUCJE RZĄDOWE I SAMORZĄDOWE	ORGANIZACJE POZARZĄDOWE
<ol style="list-style-type: none"> 1. Urząd Miejski w Jaworznie 2. Rada Miejska w Jaworznie. 3. Jednostki systemu oświaty. 4. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Jaworznie. 5. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie. 6. Powiatowy Urząd Pracy w Jaworznie. 7. Sąd Rejonowy w Jaworznie Wydział III Rodzinny i Nieletnich, w tym kuratorzy sądowi. 8. Komenda Miejska Policji. 9. Placówki Opieki Zdrowotnej. 10. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jaworznie, w tym mieszkania chronione dla osób w sytuacji kryzysowej i świetlica socjoterapeutyczna. 11. Powiatowa Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Jaworznie. 12. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Dobry Dom” w Jaworznie. 13. Ognisko Wychowawcze w Jaworznie. 14. Miejskie Centrum Kultury i Sportu w Jaworznie wraz ze świetlicami. 15. Instytucje Kultury. 16. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jaworznie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Jaworznie. 2. Stowarzyszenie Rodzin Na Rzecz Dzieci Sprawnych Inaczej. 3. Klub Inteligencji Katolickiej (Ośrodek dla Rodziny „Pod Kolegiatą” wraz ze świetlicą). 4. Śląski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Katowicach Oddział Rejonowy w Jaworznie. 5. Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne Oddział Jaworznie. 6. Chrześcijańska Służba Charytatywna Filia Jaworzno. 7. Katolickie Stowarzyszenie Rodzin Wielodzietnych w Jaworznie. 8. Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Brata Alberta (wraz ze świetlicą) w Jaworznie - Pieczyska. 9. Parafia Rzymsko-Katolicka Matki Boskiej Nieustającej Pomocy (wraz ze świetlicą) w Jaworznie – Os. Stałe. 10. Kluby Sportowe. 11. Kościół Katolicki oraz inne Kościoły i związki wyznaniowe. 12. Związek Harcerstwa Polskiego.

Współrealizatorami Programu mogą być również inne instytucje i organizacje z udziałem wolontariatu.

IX. DIAGNOZA SPOŁECZNA W ZAKRESIE RODZIN DYSFUNKCYJNYCH

Dane obejmują świadczenia realizowane w ramach ustawy o pomocy społecznej. Tabele nr 2,3,4 określają główną przesłankę doświadczeń z pomocy społecznej.

Tabela Nr 1: Liczba rodzin objętych pomocą ogółem

Lp.	Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1.	2015	1475	3345
2.	2016	1428	2757
3.	2017	1266	2186

Tabela Nr 2: Liczba rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo – wychowawczych

Lp.	Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1.	2015	612	1562
2.	2016	363	1067
3.	2017	243	642

Tabela Nr 3: Liczba rodzin dotkniętych przemocą

Lp.	Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1.	2015	52	146
2.	2016	71	234
3.	2017	36	109

Tabela Nr 4: Liczba rodzin dotkniętych uzależnieniem od alkoholu

Lp.	Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1.	2015	246	339
2.	2016	234	301
3.	2017	164	234

W obszarze pomocy społecznej sytuacja zmieniła się z chwilą wejścia w życie tj. 01 kwietnia 2016 r. Programu „Rodzina 500+” oraz realizacją od dnia 01 lipca 2018 r. Programu „Dobry Start”, które wpłynęły na poprawę sytuacji materialnej rodzin z dziećmi. Ponadto wprowadzona ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

z dnia 04 listopada 2016 r. określiła zakres dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz możliwości skorzystania z dostępnych instrumentów polityki na rzecz rodziny.

W związku z realizacją powyższych programów mających na celu pomoc finansową dla rodzin i dzieci coraz częściej do pomocy społecznej trafiają osoby, które oczekują wsparcia głównie w zakresie poprawy swojego funkcjonowania społecznego. Zmiany dokonujące się w systemie pomocy społecznej mają przyczynić się do tego, aby przyznawane świadczenia lub oferowane usługi, w tym praca socjalna odpowiadały rzeczywistym potrzebom rodzin i dzieci.

Misją ośrodka pomocy społecznej jest pełnienie roli organizatora i koordynatora systemu wsparcia społecznego dla określonych grup docelowych, w tym rodzin i dzieci wymagających pomocy w rozwiązywaniu problemów, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia i możliwości, jak również środowiska lokalnego. Skuteczne działania w tym kierunku wymagają poszerzenia oferty ośrodka pomocy społecznej poprzez wprowadzenie rozwiązań optymalizujących wykorzystanie kompetencji zatrudnionych pracowników. W związku z tym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej realizowany jest projekt pn. „Nowe standardy pracy – wdrożenie usprawnień organizacyjnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaworznie”, który jest zgodny z zapisami Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Celem projektu jest oddzielenie pracy administracyjnej od pracy socjalnej. Zakłada on wprowadzenie nowych metod pracy socjalnej z rodziną, które będą bardziej efektywne niż dotychczasowe. Pracownicy socjalni tworzą nową ofertę pomocy dla wszystkich mieszkańców Jaworzna, (niezależnie od ich sytuacji materialnej), którzy chcieliby uzyskać wsparcie w rozwiązywaniu swoich życiowych problemów, w postaci:

- terapeutycznej pracy socjalnej dla osób i rodzin przeżywających trudności, opartej na potencjale klienta, budowaniu partnerskiej, zbudowanej na zaufaniu relacji i skupieniu się na pożądanej zmianie w życiu klienta;
- grup wsparcia, grup pomocowych dla różnych grup (w szczególności dla rodziców nie radzących sobie w roli opiekuńczo-wychowawczej);
- projektów socjalnych umożliwiających tworzenie nowych ofert wsparcia dla rodzin, dzięki wykorzystaniu zasobów lokalnych, poprzez współpracę z instytucjami publicznymi i niepublicznymi działającymi w obszarze polityki społecznej.

W obliczu zmieniających się potrzeb rodziny i dzieci, których niezaspokojenie może doprowadzić do wielu dysfunkcji priorytetem jest modyfikacja celów pomocy społecznej ukierunkowanych na rozwijanie usług socjalnych, podejmowanie działań aktywizujących, rozwijania nowych, innowacyjnych form wsparcia nastawionych nie tylko na rozwiązanie problemów, ale również profilaktykę.

X. ZADANIA I PODZIAŁ KOMPETENCJI W ZAKRESIE PRACY Z RODZINĄ

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji/działania	Realizatorzy/Partnerzy	Wskaźniki realizacji
KIERUNEK 1: POPRAWA SYTUACJI MATERIALNEJ RODZIN W RAMACH RÓŻNYCH SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO				
1	Świadczenia finansowe i rzeczowe oraz usługi socjalne.	Przyznawanie świadczeń i usług z zakresu: <ol style="list-style-type: none"> 1. Pomocy społecznej. 2. Świadczeń rodzinnych. 3. Świadczeń alimentacyjnych. 4. Świadczeń wychowawczych. 5. Dodatków mieszkaniowych. 6. Rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. 7. Ochrony zdrowia psychicznego. 	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie, Urząd Miejski w Jaworznie, Placówki Opieki Zdrowotnej, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Jaworznie.	Liczba świadczeniobiorców w poszczególnych rodzajach świadczeń i usług
KIERUNEK 2: AKTYWIZACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA				
1.	Podnoszenie kompetencji społeczno – zawodowych. Zatrudnienie wspierane.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praca socjalna w oparciu o kontrakt socjalny. 2. Roboty publiczne. 3. Prace społecznie użyteczne. 4. Centrum Integracji Społecznej. 5. Realizacja projektów finansowanych z Funduszu Pracy oraz środków unijnych. 	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie, Powiatowy Urząd Pracy w Jaworznie, Stowarzyszenie „Reda” (prowadzi CIS).	Liczba zatrudnionych, uczestników projektów i osób wspieranych

KIERUNEK 3: WSPIERANIE RODZINY PRZEŻYWAJĄCEJ TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH

1.	Praca socjalna, asystentura rodzinna i poradnictwo specjalistyczne.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza sytuacji rodziny oraz przyczyn kryzysu poprzez wykorzystanie narzędzi diagnostycznych. 2. Podejmowanie interwencji w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia w celu ochrony dzieci. 3. Prowadzenie działań profilaktycznych w celu zapewnienia odpowiednich warunków opiekuńczo-wychowawczych. 4. Prowadzenie pracy socjalnej wspierającej rodzinę w pełnieniu funkcji rodzicielskich przy wykorzystaniu nowych metod i narzędzi m. in.: <ul style="list-style-type: none"> • Zespół Aktywizacji i Wsparcia Rodziny. • Konferencja Grupy Rodzinnej. • Grupy edukacyjne, grupy wsparcia. 5. Poradnictwo prawne, psychologiczne, pedagogiczne. 6. Asysta rodzinna sprawowana przez asystentów rodziny. 7. Pomoc ze strony rodziny wspierającej. 8. Tworzenie i realizacja projektów socjalnych wprowadzających nowe oferty wsparcia dla rodzin. 9. Prowadzenie procedury Niebieskiej Karty. 10. Pomoc terapeutyczna. 11. Wsparcie rodziny w rozwiązywaniu problemów uzależnień. 	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie, Jednostki systemu oświaty, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Jaworznie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jaworznie, Ognisko Wychowawcze w Jaworznie, Instytucje i organizacje prowadzące świetlice, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jaworznie, Ośrodki leczenia uzależnień.	Liczba działań/świadczących
----	---	--	---	-----------------------------

KIERUNEK 4: REINTEGRACJA RODZINY

1.	Działania w kierunku powrotu dzieci do rodzin naturalnych z pieczy zastępczej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praca socjalna w oparciu o plan pracy z rodziną przy wykorzystaniu nowych metod i narzędzi. 2. Poradnictwo prawne, psychologiczne, pedagogiczne. 3. Asysta rodzinna sprawowana przez asystentów rodziny. 4. Pomoc ze strony rodzin wspierających. 5. Zespół Aktywizacji i Wsparcia Rodziny. 6. Pomoc terapeutyczna. 7. Wsparcie rodziny w rozwiązywaniu problemów uzależnień 8. Prowadzenie procedury Niebieskiej Karty. 	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie, Jednostki systemu oświaty, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Jaworznie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jaworznie, Ognisko Wychowawcze w Jaworznie, Instytucje i Organizacje prowadzące świetlice, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jaworznie, Ośrodki leczenia uzależnień.</p>	<p>Liczba dzieci powracających do rodzin z pieczy zastępczej</p> <p>Liczba rodzin kontaktujących się z dziećmi w pieczy zastępczej</p>
----	--	--	--	--

KIERUNEK 5: POMOC W OPIECE I WYCHOWANIU DZIECI

1.	Realizacja pozaszkolnych form pracy z dziećmi.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w zajęciach placówek wsparcia dziennego. 2. Udział w zajęciach sportowo – rekreacyjno – turystycznych. 3. Udział w zajęciach kulturalnych. 4. Udział w koloniach, obozach itp. 5. Realizacja Programu rewitalizacji społecznej bloków socjalnych w Jaworznie KOMPAS. 	<p>Ognisko Wychowawcze w Jaworznie, Katolickie Stowarzyszenie Rodzin Wielodzietnych w Jaworznie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Organizacje prowadzące świetlice, Miejskie Centrum Kultury i Sportu w Jaworznie, Kluby Sportowe, Instytucje Kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Związek Harcerstwa Polskiego.</p>	<p>Ilość placówek wspierających</p> <p>Ilość dzieci korzystających z ofert instytucji i organizacji</p>
----	--	--	--	---

KIERUNEK 6: PROMOWANIE WARTOŚCI RODZINY

1.	Działalność edukacyjno – informacyjna.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja specjalnych programów/projektów. 2. Organizacja konferencji, spotkań, prelekcji, kursów, warsztatów itp. 	Wszystkie instytucje i organizacje wymienione w „zasobach instytucjonalnych miasta”.	Ilość programów/projektów, konferencji, spotkań, prelekcji, kursów, warsztatów itp.
2.	Realizacja Programu „Jaworznicka Rodzina Wielodzietna” oraz Ogólnopolskiego Programu „Karta Dużej Rodziny” na podstawie, której uzyskuje się również uprawnienia do Śląskiej Karty Dużej Rodziny.	Wydawanie Kart Jaworznickiej Rodziny Wielodzietnej oraz Kart Dużej Rodziny uprawniających do korzystania z usług i świadczeń dla rodzin posiadających 3 i więcej dzieci w wieku do 18 lat oraz do 25 lat – w przypadku kontynuowania nauki.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie, Urząd Miejski w Jaworznie, Miejskie jednostki organizacyjne oraz podmioty gospodarcze oferujące usługi i świadczenia.	Ilość świadczeniobiorców (liczba wydanych kart).

Wszystkie wyżej wymienione zadania będą realizowane na bieżąco w okresie obowiązywania Programu, zgodnie z możliwościami finansowymi realizatorów poszczególnych zadań.

XI. ZAKŁADANE EFEKTY PROGRAMU

1. Zmniejszenie liczby i poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.
2. Zmniejszenie liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
3. Zwiększenie liczby dzieci powracających z pieczy zastępczej do rodziny.
4. Zapewnienie standardu ilościowego zatrudnienia asystentów rodziny (1 asystent na 15 rodzin).

XII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Środki na realizację Programu mogą pochodzić z:

- 1) budżetu miasta,
- 2) budżetu państwa,
- 3) państwowych funduszy celowych,
- 4) funduszy unijnych oraz innych zagranicznych mechanizmów finansowych, budżetów organizacji pozarządowych,
- 5) z innych źródeł (np. darowizny).

XIII. EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja poprzez zbieranie, analizę i interpretację danych ma na celu ocenę wartości Programu. Uzyskane informacje będą pomocne dla oceny jego realizacji.

Do badań ewaluacyjnych stosowane będą dwa rodzaje metod badawczych tj. techniki ilościowe (np. koszty, ilość świadczeniobiorców, ilość usług) i jakościowe (np. ankiety, obserwacje, opinie, dyskusje, raporty).

Badane będą m. in. takie elementy jak:

- 1) dostępność usług,
- 2) standard usług,
- 3) informacja o Programie,
- 4) kompetencje realizatorów Programu,
- 5) terminowość,
- 6) stopień realizacji celów i zadań,
- 7) oddziaływanie Programu na lokalny system pomocy rodzinie.

XIV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Program to dokument otwarty i „elastyczny”. Może podlegać okresowym weryfikacjom i niezbędnym modyfikacjom związanym ze zmieniającą się rzeczywistością społeczno – ekonomiczną, rozeznanymi potrzebami miasta oraz wymogami prawa.

Koordynatora Programu wyznacza Prezydent Miasta Jaworzna, na wniosek Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworznie – Koordynatora Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Jaworznie.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Aktualnie realizowany Program obowiązuje do końca bieżącego roku, w związku z powyższym zaistniała konieczność opracowania nowej uchwały w przedmiotowym zakresie.

Celem Programu jest utrzymanie lub przywrócenie zdolności rodziny do pełnienia funkcji opiekuńczo - wychowawczych poprzez wzmocnienie działań profilaktycznych i doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawienia lub powrotu dziecka do rodziny. Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności, w tym ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta dzięki współpracy wszystkich instytucji i organizacji działających w obszarze wspierania rodziny.

Zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadaniem obligatoryjnym gminy jest zatrudnienie asystentów rodziny, którzy obejmą pomocą rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Liczba rodzin przypadająca na jednego asystenta nie może przekroczyć 15. Aktualnie ustawowa norma zatrudnienia jest spełniona. Realizacja tego zadania wiązać się może z zabezpieczeniem stosownych środków finansowych oraz zwiększeniem zatrudnienia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaworznie.

Jaworzno, 23 listopada 2018 r.

Zatwierdził: Naczelnik Wydziału Zdrowia - Małgorzata Helbin-Więcek